

Protocol schoolzwemmen

schooljaar 2022-2023

Partijen

1. A. IKC De Kubus, vertegenwoordigd door mevrouw L. van Elk-Janssen;
B. ZMLK De Kom, vertegenwoordigd door mevrouw A. van Gessel;
- hierna te noemen: "de scholen"

2. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Druten, zijnde exploitant van zwemaccommodatie "de Gelenberg", ten deze bevoegdlijk vertegenwoordigd door mevrouw ~~P. Gremmen~~ *L. Peeters*
- hierna te noemen: "het zwembad"

3. PMW B.V., vertegenwoordigd door de heer G. Eikhout
- hierna te noemen: "de vervoerder"

verklaren dit protocol van toepassing op het schoolzwemmen door de deelnemende scholen in de zwemaccommodatie "de Gelenberg", gevestigd aan De Gelenberg in Druten, voor het schooljaar 2022-2023 en dat dit protocol ondergeschikt is aan de basisregels en brancheprotocolen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan.

Dit protocol treedt in werking per 5 september 2022

Aldus overeengekomen te Druten op d.d. 30 augustus 2022

Voor de scholen

mevrouw L. van Elk-Janssen

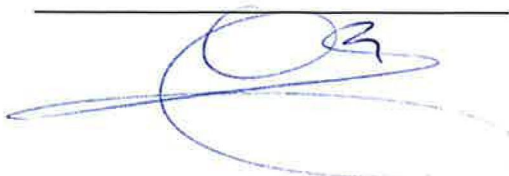
mevrouw A. van Gessel

Voor het zwembad

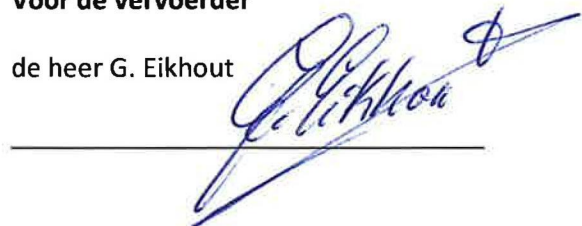
mevrouw ~~P. Gremmen~~

L. Peeters

Voor de vervoerder

de heer G. Eikhout

1. Inleiding

Goed leren zwemmen vinden we in de gemeente Druten belangrijk. De kinderen groeien op in een waterrijk gebied. Goede zwemvaardigheid vergroot de veiligheid en zelfredzaamheid op in en om het water. Leren zwemmen hoort bij de opvoeding. Ouders zijn zelf verantwoordelijk dat hun kinderen naar de zwemles gaan. De gemeente Druten faciliteert en ondersteunt mogelijkheden voor kinderen om zwemvaardig te worden en te blijven. Het schoolzwemmen is onderdeel van het gemeentelijk beleid. Scholen hebben de vrijheid om zelf hun lesprogramma in te vullen. Zij maken zelf een keuze voor deel te nemen aan het schoolzwemmen. De zwemlessen vinden onder reguliere schooltijd plaats in zwembadaccommodatie "De Gelenberg".

Doel van schoolzwemmen

Schoolzwemmen is een vorm van bewegingsonderwijs; een zogeheten "natte" gymles. Het doel van schoolzwemmen is om kinderen zwemvaardig te maken en het opdoen van zwemervaring. Zwemvaardig is iemand met minimaal zwemdiploma A.

Doelgroepen

De doelgroepen voor het schoolzwemmen zijn:

- Leerlingen van groep 3 in het regulier en speciaal basisonderwijs (max 20 uren per schooljaar);
- Leerlingen groep 4 en hoger in het regulier en speciaal basisonderwijs die nog geen zwemdiploma A hebben (tot het behalen van het zwemdiploma A);
- Leerlingen speciaal onderwijs (SO en VSO). Dit kan deelname over meerdere schooljaren zijn. VSO leerlingen die nog geen zwemdiploma A hebben, en de mogelijkheden hebben om dit binnen één schooljaar te behalen, krijgen hiertoe een zwemprogramma aangeboden.

Uitzonderingen

De volgende uitzonderingen zijn van kracht:

- Combinatieklassen. Heeft een basisschool combinatieklassen met leerlingen van groep 3? Dan is het toegestaan om als combinatieklas deel te nemen. De betreffende groep neemt dan in het volgende schooljaar niet deel. Zo voorkomen we een dubbel zwemaanbod.
- Anderstalige leerlingen die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen, nemen niet deel aan het schoolzwemmen. We voorkomen onveilige situaties in het water vanwege een bestaande taalbarrière.

2. Wettelijke regelingen

In het algemeen geldt dat het schoolzwemmen is onderworpen aan toezicht. Dit toezicht moet in voldoende mate uitgeoefend worden. Verschillende partijen zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de afspraken die daarover met elkaar worden gemaakt. Er moet voldoende toezicht worden gehouden op de leerlingen tijdens, maar ook voor en na het schoolzwemmen. Dit betekent dat de overdracht van het toezicht houden naadloos op elkaar moet aansluiten.

Bij het schoolzwemmen zijn diverse medewerkers van verschillende organisaties betrokken. Iedere medewerker heeft zijn eigen verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid moet worden afgeleid uit diverse wettelijke regelingen, zoals het Burgerlijk Wetboek (BW), de ARBO-wet en de Wet Hygiëne en Veiligheid Bad- en Zweminrichtingen (WHVBZ). Voor aansprakelijkheid moet er sprake zijn van onrechtmatigheid en toerekenbaarheid. Voor de beoordeling is de zorgvuldigheidsnorm een belangrijke toetssteen. Als zich een ongeval voordoet, toetst de rechter of het handelen of nalaten van betrokkenen de zorgvuldigheidsnorm beantwoordt. De rechter kijkt bij de beoordeling of door de betrokken partijen voldoende veiligheidsmaatregelen zijn genomen en of wettelijke normen zijn overtreden.

Voor de zwembadexploitant kan aansprakelijkheid bijvoorbeeld bestaan in het niet naleven van wettelijke voorschriften of het tekort schieten in de instructie- of toezichttaken. Voor de school geldt een zorgplicht ten aanzien van de gezondheid en de veiligheid van de leerlingen die aan haar zorg zijn toevertrouwd en onder haar toezicht staan. Het enkele feit dat het ongeval heeft plaatsgevonden impliceert echter nog niet dat de school haar zorgplicht heeft geschonden. Steeds zal aan de hand van de concrete omstandigheden van het geval dienen te worden beoordeeld wie en/of wat aansprakelijk zijn voor het ongeval. De vervoerder heeft een zorgplicht voor veilig vervoer van school naar het zwembad en weer terug.

In dit protocol werken we de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen verder uit. Onderstaande tabel is een schematische weergave van de (gedeelde) verantwoordelijkheden.

Verantwoordelijkheden van betrokken partijen

	School	Zwembad	Vervoerder	Gemeente
Vervoer van en naar het zwembad	X		X	
Veiligheid accommodatie		X		X
Omkleden	X			
Douchen	X	X		
Zwemmen	X	X		
Toezicht op de naleving van de afspraken	X		X	X

3. Verantwoordelijkheden van de school

De zorgplicht van de school wordt op drie niveaus uitgewerkt:

- De taken van het bestuur van de school
- De taken van de groepsleerkracht
- De taken van de ondersteunde begeleiders

3.1 Het bestuur van de school

De school is en blijft mede verantwoordelijk voor het zwemonderwijs dat in schoolverband wordt aangeboden. De school heeft dus mede de verplichting de veiligheid van de leerlingen voldoende te waarborgen, omdat de zwemlessen zich onder schooltijd afspelen. Zo dient de school ervoor te zorgen dat voldoende groepsleerkrachten en hulpkrachten beschikbaar zijn voor het houden van toezicht tijdens de zwemlessen. Het feit dat de school voor het zwemonderwijs gebruik maakt van de accommodatie en deskundigheid van derden (het zwembad) doet aan die verantwoordelijkheid van de school (jegens de ouders) niets af.

De directie of het bestuur van de school:

- a) zorgt dat de groepsleerkrachten en ondersteunende begeleiders die betrokken zijn bij het schoolzwemmen op de hoogte zijn van de inhoud van dit protocol en de hierin vastgelegde verantwoordelijkheden;
- b) zorgt voor de aanwezigheid van minimaal één groepsleerkracht en één ondersteunde begeleider per zwemgroep;
- c) koopt het vervoer in;
- d) vergewist zich ervan dat op de aspecten organisatie, toezicht en ontruiming het schoolzwemmen veilig kan plaatsvinden;
- e) meldt klachten over het zwembad ten aanzien van veiligheid en hygiëne rechtstreeks bij de zwembadexploitant;
- f) meldt klachten over de inhoud en organisatie van de zwemlessen bij de gemeente aan de daartoe aangewezen contactpersoon;
- g) grijpt in bij onveilige situaties;
- h) zorgt voor vervangende begeleiding bij ongevallen of calamiteiten;
- i) programmeert sportdagen, schoolreisjes, studiedagen zo min mogelijk op zwemdagen, om uitval van schoolzwemmen tot een minimum te beperken;
- j) zorgt voor tijdige afmelding bij het niet doorgaan van de zwemles bij het zwembad en de vervoerder;
- k) zorgt dat de vervoerder voor aanvang van het schoolzwemseizoen beschikt over een juiste en volledige opgave van het aantal leerlingen en geeft wijzigingen gedurende het schooljaar tijdig door.

3.2 De groepsleerkracht

Als werknemer van de school dient de groepsleerkracht alles te doen wat in zijn vermogen ligt om te voorkomen dat er ongelukken gebeuren met de aan hem toevertrouwde leerlingen. Deze verantwoordelijkheid betreft toezicht op de leerlingen tijdens het vervoer, tijdens het verkleden en tijdens de les. Daarnaast heeft de leerkracht verantwoordelijkheden met betrekking tot de communicatie met de leerlingen, de zweminstructeur en de ouders.

Algemeen

- a) de groepsleerkracht heeft altijd het recht het zwemonderwijs niet door te laten gaan, bijvoorbeeld in geval van slechte waterkwaliteit, bij een onvoldoende aantal zweminstructeurs, bij een onvoldoende aantal begeleiders of bij overlast van derden;
- b) zorgt dat de leerlingen die niet meezwemmen in het kader van veiligheid niet meegaan naar het zwembad maar op school blijven;
- c) is verantwoordelijk voor de leerlingen en hun gedrag voor, tijdens en na de les;
- d) heeft de verantwoordelijkheid over de begeleiders;
- e) ziet toe op het naleven van de regels van het zwembad en dit protocol door de leerlingen en de begeleiders;
- f) grijpt in bij onveilige situaties en kan zo nodig de les voortijdig beëindigen.

Tijdens het vervoer

- g) ziet er op toe dat de klas 10 minuten voor aanvang van de zwemles in het zwembad is;
- h) draagt zorg voor de veilige gang naar en van het zwembad;
- i) laat bij vervoer per bus geen leerlingen bij de nooduitgang of bijrijdersstoel plaatsnemen (indien mogelijk ook niet op de voorste rij stoelen);
- j) controleert de bus op eventueel achtergebleven goederen;

Tijdens het douchen en verkleden

- k) begeleidt de leerlingen van en naar de kleedkamer en houdt toezicht op het ordelijk douchen, aan- en uitkleden;
- l) mag de leerlingen niet in de zwemzaal laten voordat de zweminstructeur aanwezig is;
- m) ziet er op toe dat de leerlingen douchen voor en na het zwemmen;
- n) per kleedkamer houdt tenminste een groepsleerkracht of andere begeleider toezicht;

Tijdens de zwemles

- o) is met aangepast schoeisel in de zwemzaal aanwezig;
- p) houdt mede toezicht op de leerlingen en draagt daarbij de pedagogische verantwoordelijkheid; een strafmaatregel van de zweminstructeur dient in overleg met de groepsleerkracht te worden gegeven;
- q) voert overleg met de andere aanwezige groepsleerkrachten of begeleiders over de in te nemen positie in de zwemzaal. Zij gaan niet bij elkaar staan;

Communicatie

- r) geeft relevante informatie door aan de zweminstructeurs;
- s) meldt nieuwe leerlingen altijd eerst aan bij de zweminstructeur voordat deze leerling bij een groep gaat staan;
- t) informeert de school bij ongevallen en calamiteiten;
- u) geeft informatie door aan de ouders bijvoorbeeld over de vorderingen, diploma zwemmen en andere activiteiten. De groepsleerkracht is de intermediair;
- v) maakt specifieke afspraken over de deelname aan het schoolzwemmen van leerlingen met bijzonderheden. Het is de verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht dat deze leerlingen bekend zijn bij de zweminstructeurs. Bij bijzonderheden valt onder meer te denken aan beperkte zwemvaardigheid, een taalbarrière, een medische aandoening zoals epilepsie en/of andere zorgaspecten;
- w) ziet toe dat er tijdens de zwemles geen beeldmateriaal wordt gemaakt.

Administratie

- x) zorgt bij de eerste les voor een lijst met de volgende leerling gegevens: achternaam, voornaam, zwemniveau en eventueel medische aandoeningen, zoals epilepsie en
- y) gedragsindicaties (aandoeningen van medische aard of gedragsindicaties dienen ook mondeling doorgegeven te worden);
- z) houdt de wijzigingen van de gegevens over de leerlingen in het presentieboek bij, waaronder met name nieuwe medische problemen en/of het behalen van een zwemdiploma;
- aa) geeft voor iedere les het aantal leerlingen die deelnemen aan de les door en noteert de absenten;

3.3 Ondersteunende begeleiders

Per zwemgroep zijn er minimaal twee begeleiders, waaronder één groepsleerkracht. Om te voldoen aan de eis van voldoende begeleiding per zwemgroep kunnen bijvoorbeeld ouders, stagiaires of andere leerkrachten worden ingeschakeld. Zij assisteren de groepsleerkracht.

De ondersteunende begeleiders:

- a) houden mede toezicht tijdens het vervoer van en naar het zwembad;
- b) helpen bij aan- en uitkleden;
- c) houden mede toezicht op de gang van zaken tijdens de zwemlessen;
- d) begeleiden leerlingen onder toezicht van derden naar het toilet en EHBO-ruimte;
- e) volgen de instructies op van de groepsleerkracht en de zweminstructeurs.

4. Verantwoordelijkheden van het zwembad

De zorgplicht van het zwembad wordt op twee niveaus uitgewerkt:

- De taken van de zwembadexploitant
- De taken van de zweminstructeur

4.1 De zwembadexploitant

De gemeente Druten is eigenaar en exploitant van het zwembad. Dit is onder gebracht bij team Zwembad en accommodaties van de Werkorganisatie Druten Wijchen. De Werkorganisatie heeft voor de exploitatie medewerkers in dienst met gedelegeerde verantwoordelijkheden. De zwembadexploitant heeft de taak te waken over de gezondheid en veiligheid van alle bezoekers. Daarmee beperkt de zwembadexploitant de kans op ongelukken zoveel mogelijk. Dit geldt evenzeer wanneer het zwemmen in schoolverband plaatsvindt.

Veiligheid

- a) dient de WHVBZ na te leven wat betreft een deugdelijk gebouw en een deugdelijke zweminrichting (het zwembad zelf) en hulpmiddelen die voldoen aan geldende normen ten aanzien van veiligheid en hygiëne;
- b) is verantwoordelijk voor de veiligheid in de accommodatie;
- c) moet ingrijpen bij onveilige situaties;
- d) heeft een calamiteiten- en ontruimingsplan;
- e) zorgt dat nooduitgangen en andere vluchtwegen open en vrij toegankelijk zijn;
- f) ziet toe op het veilig functioneren van het bij hem in dienst zijnde of door hem ingehuurde personeel;
- g) zorgt voor voldoende lijnen en drijfmaterialen;

Ongevallen

- h) draagt zorg voor een gevulde, goed bereikbare verbandtrommel;
- i) zorgt dat er reddingsmiddelen in de zwemzaal aanwezig zijn;

Hygiëne

- j) zorgt voor hygiënische opruim mogelijkheden;

Omgeving

- k) zorgt dat nevenactiviteiten de lessen niet verstoren;
- l) zorgt dat onderhoudswerkzaamheden zo veel mogelijk niet tijdens de zwemlessen uitgevoerd worden;

- m) zorgt dat er geen elektrische apparaten in de zwemzaal worden gebruikt tijdens de lessen;
- n) zorgt dat er geen reinigingsmiddelen worden gebruikt tijdens de lessen.

Personeel, zwemrooster en leerplan

- o) zorgt voor de aanwezig van voldoende zweminstructeurs, waarbij per groep met ongediplomeerde kinderen maximaal 15 leerlingen één zweminstructeur aanwezig is en per groep met gediplomeerde kinderen maximaal 20 leerlingen één zweminstructeur aanwezig is. De maximale groepsgrootte is 45 leerlingen.
- p) zorgt dat alle zweminstructeurs die betrokken zijn bij het schoolzwemmen de inhoud van dit protocol kennen en dat het onderdeel is van toezichtplan van het zwembad;
- q) stelt een zwemrooster op en stemt het rooster af met deelnemende scholen.
- r) opstellen, evalueren en bijstellen van het leerplan. In het leerplan staat:
 - het doel en de inhoud van het zwemonderwijs;
 - de lengte en frequentie van de lessen;
 - de gehanteerde niveaugroepen;
 - de begin- en eindtermen van de niveaugroepen;
 - de te hanteren oefenstof per niveaugroep;
 - de verdeling van de oefenstof over de lessen;
 - de wijze en frequentie van vorderingenregistratie.
- s) zorgt dat het leerplan ter inzage aanwezig is bij de zwemaccommodatie.

4.2 De zweminstructeur

Belangrijk is dat de zweminstructeur goed toezicht moet houden en onveilige situaties zoveel mogelijk moet trachten te voorkomen vanuit zijn specifieke deskundigheid en binnen zijn specifieke verantwoordelijkheid.

Kennis en vaardigheden

- a) is bevoegd¹ tot het geven van zwemonderwijs;
- b) heeft een geldig EHBO-diploma met reanimatie en brevet reddend zwemmen (KNBRD);
- c) is op de hoogte van het calamiteiten- en ontruimingsplan;
- d) neemt jaarlijks een zwemvaardigheidstest af;

Vorbereiding

- e) is verantwoordelijk voor de lesinhoud conform het leerplan, aangepast aan de situatie en leerlingen;
- f) is op de hoogte van het zwemniveau van de leerlingen;
- g) is altijd in de zwemzaal aanwezig voordat de leerlingen in de zwemzaal zijn;

¹ Bevoegd: Daaronder wordt verstaan dat zwemonderwijsgevende in het bezit van het diploma is: Akte MO Lichamelijke opvoeding, Akte LO Lichamelijke opvoeding, CIOS, aantekening zwemonderwijs, Zweminstructeur KNZB (oud), Zweminstructeur NRZ (minimaal module I+ II, SOLC), Zweminstructeurs functioneren minimaal op niveau 3 en zijn in het bezit, van een geldig EHBO-diploma met reanimatie.

Uitvoering

- h) wacht de leerlingen op bij de doucheruimte en begeleidt de leerlingen naar de bassins;
- i) zorgt dat de leerlingen zich veilig in en om het zwembad kunnen bewegen;
- j) is verantwoordelijk voor het methodisch en veilig uitvoeren van de zwemles;
- k) zorgt voor een kindvriendelijk lesklimaat;
- l) houdt toezicht op het naleven van de regels;
- m) houdt samen met de groepsleerkracht toezicht op de leerlingen;
- n) grijpt in bij onveilige situaties en kan zo nodig de les voortijdig beëindigen;
- o) biedt eerste hulp bij ongevallen;
- p) controleert aan het eind van de les of alle leerlingen de bassins en zwemzaal verlaten hebben. Hiervoor kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van presentielijsten;
- q) geeft het toezicht over aan de groepsleerkracht bij de doucheruimte;

Communicatie en administratie

- r) tijdens de eerste les van het schoolzwemseizoen geeft de zweminstructeur uitleg over de gedragsregels en groepsindelingen aan de leerlingen, groepsleerkrachten en ondersteunende begeleiders en geeft een veiligheidsinstructie over o.a. gevaarlijke situaties en looproutes.
- s) wisselt relevante gegevens en informatie uit met collegae;
- t) maakt met collegae afspraken over de groepsindeling;
- u) houdt de vorderingen van de leerlingen bij en de communicatie hiervoor loopt via de groepsleerkracht;
- v) bepaalt wie er wel of geen diploma mogen zwemmen;
- w) geeft relevante informatie aan de groepsleerkracht.

5. Verantwoordelijkheden van de vervoerder

Het vervoersbedrijf en zijn werknemers hebben de plicht om de leerlingen en groepsleerkrachten veilig te vervoeren van school naar het zwembad en weer terug. De vervoerder dient daartoe goed materiaal in te zetten dat voldoet aan de wettelijke eisen en te zorgen voor gekwalificeerde chauffeurs. De chauffeurs dienen hun taak op zodanige wijze uit te voeren dat de veiligheid van leerlingen en leerkrachten zo goed mogelijk gewaarborgd is.

- a) Het busvervoer vindt plaats onder voorwaarden van wet- en regelgeving, waaronder de Wegenverkeerswet.
- b) De bus moet voldoen aan de wettelijke eisen en het interieur van de bus moet schoon zijn.
- c) De buschauffeur ziet samen met de groepsleerkracht toe dat geen leerlingen plaatsnemen bij de nooduitgang en bijrijdersstoel.
- d) De buschauffeur draagt zorg voor aankomst van de bus 10 minuten voor aanvang van de zwemles.
- e) De bus moet stoppen op een plaats waar de leerlingen veilig en rustig kunnen in- en uitstappen. In onderling overleg spreken de vervoerder en school een plek af.
- f) De bus beschikt over voldoende zitplaatsen; tot een maximum van 45 leerlingen en vijf begeleiders;
- g) Iedere leerling, groepsleerkracht en ondersteunde begeleiders heeft een eigen zitplaats; staan in de bus tijdens het vervoer is niet toegestaan.
- h) De vervoerder zorgt indien nodig en mogelijk voor de inzet van aangepast materieel, mits de school speciale wensen voor vervoer aan het begin van het schooljaar kenbaar maakt.

6. Verantwoordelijkheden van de gemeente

De gemeente Druten vindt het van belang dat zoveel mogelijk kinderen kunnen zwemmen en ziet het als haar taak daarvoor de randvoorwaarden voor wat betreft de financiën en het vervoer te treffen. De verantwoordelijkheid voor het schoolzwemmen ligt bij team Welzijn, Onderwijs en Sport van de Werkorganisatie Druten Wijchen. De gemeente zorgt voor:

- a) voldoende financiële middelen voor de zwemlessen en maakt afspraken met de zwembadexploitant over de klokuurvergoeding;
- b) de controle op de kwaliteit en de veiligheid in het zwembad;
- c) het toezicht op de naleving van de afspraken door partijen;
- d) het informeren van schoolbesturen en scholen;
- e) het onderhouden van contacten met de zwembadexploitanten;
- f) voldoende capaciteit aan zwemwater tijdens de schooluren.

7. Maatregelen coronavirus

Sinds begin 2020 hebben we te maken met het coronavirus. De Rijksoverheid nam maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan. In 2022 zijn er nog nauwelijks maatregelen. Toch kan de Rijksoverheid gedurende het schooljaar 2022-2023 maatregelen opnieuw invoeren of aanscherpen indien nodig. Dit is afhankelijk van of er sprake is van een opleving van het coronavirus en hoe de verspreiding ervan verloopt. Voor het schoolzwemmen houden partijen zich aan de op dat moment geldende maatregelen. Branches stellen eigen protocollen op om te voldoen aan de richtlijnen van het RIVM en de maatregelen van de Rijksoverheid. Bij het schoolzwemmen zijn de actuele maatregelen en protocollen leidend.

We hanteren daarbij de volgende uitgangspunten:

- a) bij het deelnemen en uitvoering geven aan het schoolzwemmen gelden de actuele coronamaatregelen van de Rijksoverheid en worden de dan geldende basisregels in acht genomen door alle betrokkenen c.q. deelnemers aan het schoolzwemmen
- b) de bepalingen in dit protocol zijn wanneer tegenstrijdig aan de bepalingen in de actuele protocollen die brancheorganisaties en -verenigingen opstellen in relatie tot de geldende richtlijnen van het RIVM ondergeschikt aan de bepalingen in de geldende protocollen van brancheorganisaties en -verenigingen.
- c) Partijen informeren elkaar tijdig over wijzigingen in de protocollen van hun brancheorganisatie of -vereniging die van invloed zijn op de deelname of uitvoering geven aan het schoolzwemmen.